Partea introductivă
Dosarul nr. 2-5143/2026
2-26039055-12-2-27032026-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

06 iulie 2026 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele de şedinţă, judecătorul Svetlana Cușnir
grefierul Mihaela Duducal

examinând, în sediul instanţei, în şedinţă publică, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Catană Sergiu către Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM, privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

Partea descriptivă

a c o n s t a t a t:

La 23 martie 2026, avocatul Mocanu Serghei, acționând în numele și în interesele lui Catană Sergiu a depus o cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM, privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii, a indicat că urmărirea penală în cauza penală nr.*****a fost pornită de către Procuratura mun. Chișinău oficiul Principal, la***** în temeiul bănuielii rezonabile că a fost săvârșită infracțiunea prevăzută de art. ***** din Codul penal. Temei pentru pornirea cauzei penale au fost plângerea reclamantului la acțiunile unui individ care din informația acumulată este coloborator de poliție privind aplicarea leziunilor corporale.

La 12 iunie 2021, în cadru procesului penal nr.***** reclamantul a depus o acțiune civilă, după o perioadă îndelungată fără a efectua careva acte de urmărire penală, a intervenit cu mai multe plângeri și cererii de accelerare a urmării penale din 21.01.2021 care a rămas neexaminată. Ca urmare, ca efect al acțiunilor sale s-a dispus de procuror, care intenționat tergeversa acțiunile prevăzute de Codul de procedură penală, trimiterea la data de 05.02.2021 a cauzei penale nr.*****în instanța de judecată pentru examinare.

A relevat că conform rechizitoriului, ***** se învinuiește că, la *****, aproximativ ora ***** aflându-se în curtea blocului locativ, amplasat pe ***** încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate s-a apropiat de automobilul de marcă „***** care era parcat în curtea blocului și lovea în acesta. Urmare a declanșării alarmei la automobil, proprietarul Catană Sergiu i-a făcut observații, însă *****s-a exprimat în adresa acestuia cu cuvinte necenzurate și i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, în urma cărora conform Raportului de expertiză judiciară nr. *****la Catană Sergiu s-a constatat: „t*****”. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, *****ar fi comis infracțiunea prevăzută de art. ***** din Codul penal - huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

La 21.06.2022, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a pronunțat sentința prin care procesul penal intentat în privința lui ***** în baza art. ***** din Codul penal a fost încetat în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia. Acțiunea civilă a fost lăsată fără soluționare.

Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, la 05 iulie 2022, procurorul din cadrul Procuraturii Chișinau, oficiul Buiucani a declarat recurs împotriva sentinței din 21.06.2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Tot, la 05.07.2022, a declarat apel și Catană Sergiu împotriva sentinței din 21.06.2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Judecând cauza penală în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, la 08.02.2023, a adoptat decizia prin care a admis apelurile declarate, s-a casat parțial sentința din 21.06.2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în latura penală și civilă, a rejudecat cauza și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit căreia ***** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. ***** din Codul penal, la un an închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis și liberat de executarea pedepsei în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia. Acțiunea civilă a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea din contul lui *****, în beneficiul părții vătămate, a sumei de 10 000,00 de lei cu titlul de cheltuieli pentru asistență juridică, a sumei de 1003,00 de lei cu titlul de prejudiciu material și a sumei de 10000,00 de lei cu titlul de prejudiciu moral. În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

A comunicat că, instanța a constatat că ***** a săvârșit infracțiunea de huliganism prevăzută de art. ***** din Codul penal, constând în agresarea persoanei Sergiu Catană și provocarea de leziuni corporale ușoare. Vinovăția acestuia este confirmată de declarațiile părții vătămate, martori și raportul de

expertiză judiciară. Instanța de apel a constatat că partea vătămată Sergiu Catană a fost recunoscută ca parte civilă în cauză încă din faza urmăririi penale și a înaintat acțiune civilă pentru repararea prejudiciului material și moral cauzat de inculpatul *****. Instanța a stabilit existența faptei ilicite, a vinovăției inculpatului și legătura cauzală între aceasta și prejudiciul suferit de partea vătămată. În ceea ce privește prejudiciul material solicitat de *****de lei, instanța a considerat că suma de 1 003,00 de lei corespunde cheltuielilor probate. În ceea ce privește prejudiciul moral solicitat de 170 000,00 de lei, instanța l-a considerat exagerat, considerând suficientă suma de 10 000,00 de lei.

A indicat că, la 13.05.2023, a depus recurs prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii în ceea ce privește latura civilă și adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea civilă. A invocat faptul că instanța de apel nejustificat a stabilit sumele prejudiciilor dispuse spre încasare, fără a evalua adecvat gravitatea prejudiciului cauzat părții vătămate, cheltuielile și suferințele suportate.

A susținut că, pornind de la faptul că cauza în instanța de recurs nu a fost examinată conform ordinei ținând cont de data depunerii recursului și parvenirii cauzei, ori, CSJ a examinat recursuri declarate în anii 2024 și 2025 care nu fac parte din cauze care se examinează prioritar, la 13.07.2025, a depus o cerere de accelerare care prin încheierea CSJ din 17 iulie 2025 fără o motivare adecvată a fost respinsă.

Prin încheierea din 22.10.2025 a Curții Supreme de Justiție a fost declarat inadmisibil recursul declarat împotriva deciziei din 08.02.2023 a Curții de Apel Chișinău.

A arătat că, pornind de la constatarea instanței de recurs din punctul 30 din încheierea din 22 octombrie 2025 a Curții Supreme de Justiție, precum că cauza ***dată este de o complexitate redusă,*** se constată încălcarea dreptului subiectiv al reclamantului Catană Sergiu la efectuarea urmăririi penale și examinarea în instanța judecătorească a procesului penal nr.***** pentru perioada 19 decembrie 2018 - 22 octombrie 2025, într-un termen rezonabil, fiind încălcat prin durata excesivă a procesului de peste 7 ani.

Astfel, prin cererea de chemare în judecată reprezentantul părții reclamante, avocatul Mocanu Serghei, a solicitat:

- de a constata încălcarea dreptului subiectiv al reclamantului Catană Sergiu la efectuarea urmăririi penale și examinarea în instanța judecătorească a procesului penal nr.***** pentru perioada 19 decembrie 2018 - 22 octombrie 2025;

- a încasa din contul bugetului de stat, în beneficiul reclamantului Catană Sergiu, cu titlu de prejudiciu moral suma de 100 000,00 de lei;

- a încasa din contul bugetului de stat în beneficiu reclamantului toate cheltuielele de judecată ce vor ține de examinarea prezentul litigi.

Solicitările participanților la proces.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției al RM, Zagnat Cristian, împuternicit în baza procuri nr.100 din 18.12.2025 (f. d. 70), a solicitat respingerea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Catană Sergiu către Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM, privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind nefondată, în temeiul celor invocate în referință (f. d. 59/69).

În cadrul ședinței de judecată, reprezentanta intervenientului accesoriu Procuratura Generală a RM, G*****, împuternicită în baza procurii nr.18/28 din 21.01.2021 (f.d.158), a solicitat respingerea integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Catană Sergiu către Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM, privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind nefondată, în temeiul celor invocate în referință (f. d. 151/156).

În ședința de judecată, reclamantul Catană Sergiu, cât și avocatul acestuia Mocanu Serghei, fiind citați legal despre locul, data și ora examinării cauzei, prin intermediul poștei electronice, nu s-au prezentat, însă, ținând cont de faptul că una din cerințe invocată în solicitările din acțiune se referă la examinarea cauzei în lipsa lor, în temeiul art. 205 și 206 din Codul de procedură civilă, s-a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Motivarea

Audiind participanții la proces prezenți în ședința de judecată asupra acțiunii formulate, studiind materialele dosarului, verificând argumentele expuse în acțiune de reprezentantul reclamantului și obiecțiile reprezentanților pârâtului și intervenientului accesoriu expuse în referințe, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin.(1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art. 166 alin. (1) din Codul de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit dispozițiilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 6 alin. (1) CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

Remediul intern, creat în Republica Moldova în sensul apărării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, constituie Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr.87 din 21 aprilie 2011.

Deci, conform art. 1 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, scopul legii este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Potrivit alineatului (2) al aceluiași articol aplicarea și interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenției Europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

În conformitate cu art. 2 alin. (1)-(2) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen

rezonabil a hotărârii judecătoreşti poate adresa în instanţa de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

Aliniatul (3) al aceluiași articol statuează că prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare.

Potrivit aliniatului (6) al aceluiași articol, mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

Conform art. 3 alin. (2) din aceiași Lege, în cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare (denumită în continuare cerere de chemare în judecată) se depune conform regulilor de competenţă jurisdicţională stabilite la capitolul IV din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova şi se examinează de un alt complet de judecată decât cel care a examinat (examinează) cauza în care se pretinde încălcarea.

Iar, potrivit dispozițiilor art. 4 alin. (1) – (2) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului. Instanța de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești prezintă Ministerului Justiției un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil şi, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar.

În sensul normei enunțate este de înțeles că orice persoană poate pretinde la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, dacă se constată o atare încălcare. Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăților Fundamentale la art. 6 § 1 statuează că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public şi într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent şi imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa. Calitatea esențială a unei proceduri judiciare o formează accelerarea judecății fiecărei cauze, accelerare care nu trebuie să afecteze libertatea individuală a părților implicate în proces, drepturile altor persoane și nici interesele societății, deci o accelerare compatibilă cu nevoile justiției.

Respectiv, cerința Convenţiei ca examinarea cauzei să se facă într-un termen rezonabil, trebuie raportată la fiecare caz în parte, luând în considerare durata procedurii, natura pretențiilor, complexitatea procesului, comportamentul autorităților competente şi al părților, dificultatea dezbaterilor, aglomerarea rolului instanței precum şi exercitarea căilor de atac.

Instanța de judecată menționează că, în legislația națională celeritatea judecării proceselor nu este consacrată în mod expres, însă, codul de procedură penală cuprinde un şir de norme prin care se asigură soluționarea, într-un termen rezonabil, a cauzelor deduse judecății, indiferent de natura lor.

Astfel, în conformitate cu art. 20 alin. (1) şi (2) din Codul de procedură penală, urmărirea penală şi judecarea cauzelor penale se face în termene rezonabile. Criteriile de apreciere a termenului rezonabil de soluționare a cauzei penale sunt: complexitatea cazului, comportamentul participanților la proces, conduita organului de urmărire penală şi a instanței de judecată.

Iar, aliniatul (4) din prezentul articol statuează că respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală se asigură de către procuror, iar la judecarea cazului – de către instanța respectivă.

Potrivit jurisprudenței CEDO, caracterul rezonabil al duratei procedurilor judiciare trebuie apreciate în funcție de circumstanțele cauzei și prin prisma a trei criterii de apreciere (Frydlender împotriva Franței [GC], nr. 30979/96, § 43, CEDO 2000VII): complexitatea cauzei, conduita reclamantului și respectiv, conduita autorităților judecătorești.

În cazul în care, cauza implică o complexitate considerabilă, justul echilibru trebuie menținut între exigențele celerității procedurilor judecătorești şi principiul general al bunei administrări a justiției, consacrat în egală măsură de art. 6 al Convenției (Boddaert v. Belgia, 12.10.1992 nr. 12919/87).

Principiul examinării cauzelor judiciare în termen rezonabil se regăsește și în prevederile art.14.3 al Pactului Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice adoptat la 16 decembrie 1966 la New York.

Totodată, art. 4 din Constituție, prevede primatul Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale în raport cu sistemul național legislativ.

În acest sens, articolul 6.1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale prevede dreptul oricărei persoane la judecare în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale.

Scopul art. 6§1 CEDO este de a asigura ca nicio persoană, realizarea sau limitarea drepturilor căreia depinde de desfășurarea unui proces să nu fie nevoită să aștepte un termen nejustificat de mare până la formularea deciziei finale. Acest principiu este atât un drept fundamental al omului, cât și o condiție pentru ca un proces să fie considerat echitabil.

CEDO a declarat în cauza Stogmuller c. Austriei că examinarea într-un termen rezonabil a fiecărei cauze reprezintă o garanție procesuală, scopul căreia este de a proteja toți justițiabilii împotriva duratei excesive a procedurii. Asemenea dispoziție subliniază că justiția nu trebuie să fie înfăptuită cu o întârziere care ar putea compromite eficiența și credibilitatea sa. Convenția statuează exigența examinării într-un termen rezonabil atât pentru cauzele civile, cât și penale.

În sensul prevederilor legale sus citate, se constată că instanța de judecată este învestită cu sarcina verificării circumstanțelor și motivelor unei eventuale încălcări a termenului de examinare în termen rezonabil a cauzei.

Instanța de judecată atestă, că la originea cauzei se află cererea reclamantului Catană Sergiu cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei penale, precum și repararea prejudiciului moral cauzat prin această încălcare.

Cum urmează din sensul normelor legale enunțate mai sus, la examinarea litigiilor în care se invocă încălcarea termenului rezonabil de judecare a cauzei, autoritatea statului competentă – Ministerul Justiției al RM, urmează să prezinte un raport cu privire la respectarea termenului de judecare a cauzei.

Conformându-se dispozițiilor legale, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a prezentat instanței raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil la examinarea acțiunii civile în cadrul examinări cauzei penale de învinuire a lui ***** de săvârșirea infracțiunea de huliganism prevăzută de art. ***** din Codul penal.

Din conținutul acțiunii, raportului și referințelor prezentate se atestă că, la***** de către Procuratura mun. Chișinău, oficiul Principal, a fost pornită cauza penală nr. ***** în temeiul bănuielii rezonabile că a fost săvârșită infracțiunea prevăzută de art. ***** din Codul penal, iar temei pentru pornirea cauzei penale a

fost plângerea reclamantului la acțiunile unui individ, care din informația acumulată este colaborator de poliție, privind aplicarea leziunilor corporale.

Potrivit scrisorii de însoțire a cauzei penale *****, Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Rîșcani, în conformitate cu prevederile art. 4*****din Codul de procedură penală, a expediat în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani cauza penală în învinuirea lui *****Ion, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. ***** din Codul penal, pentru examinare conform competenței.

Potrivit fișei de repartizare a cauzei penale înregistrată cu nr. de referință ***** se reține că, la 05.02.2021, cauza respectivă a fost repartizată aleatoriu spre examinare judecătorului din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, *****

Prin încheierea din 09.02.2021 a judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a numit ședința preliminară pentru data de 26 februarie 2021, ora 11.00.

Din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din 02.04.2021, rezultă că avocatul reclamantului - Mocanu Serghei, în cadrul ședinței de judecată, a înaintat o cerere instanței judecătorești cu solicitarea de a-l recunoaște pe Catană Sergiu ca parte civilă, iar, instanța de judecată prin emiterea unei încheieri protocolare a dispus punerea în discuție a cererii date în cadrul altei ședințe de judecată când se vor prezenta ceilalți participanți.

La fel, din conținutul procesului-verbal la ședinței de judecată din 30.07.2021, rezultă că instanța de judecată, prin emiterea unei încheierii protocolare a dispus recunoașterea lui Catană Sergiu în calitate de parte civilă în cauza penală.

La 21.06.2022, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a pronunțat sentința prin care a hotărât, în temeiul art. 2 alin. (1) al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, de a înceta procesul penal pornit în baza art. ***** din Codul penal, faţă de ***** Totodată, s-a lăsat fără soluționare acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Catană Sergiu (f. d. 104/105).

Nefiind de acord cu sentința instanței de fond, la 05 iulie 2022, procurorul din cadrul Procuraturi Chişinău, oficiul Buiucani a declarat recurs (apel) împotriva sentinței din 21.06.2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Tot, la 05.07.2022, a declarat apel și Catană Sergiu, împotriva sentinței din 21.06.2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 08.02.2023, a admis apelurile declarate. A casat parțial sentința din 21.06.2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în latura penală și civilă, a rejudecat cauza și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit căreia ***** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. ***** din Codul penal, la un an închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis și liberat de executarea pedepsei în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia. A admis parțial Acțiunea civilă și a dispus încasarea

din contul lui *****, în beneficiul părții vătămate, a sumei de 10 000,00 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, a sumei de 1003,00 de lei cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 10000,00 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată. Decizia Curții de Apel Chișinău fiind executorie din data pronunțării.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 13.05.2023, avocatul părții vătămate, Serghei Mocanu, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) din Codul de procedură penală, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii în ceea ce privește latura civilă și adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea civilă.

Prin încheierea din 22.10.2025 a Curții Supreme de Justiție, s-a declarat inadmisibil recursul avocatului Serghei Mocanu împotriva deciziei din 08 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 18/25).

Făcând uz de remediul intern, prin aplicarea prevederilor Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, reclamantul a înaintat prezenta acțiune civilă împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, ca reprezentant al statului, solicitând constatare încălcării dreptului subiectiv al reclamantului Catană Sergiu la efectuarea urmăririi penale și examinarea în instanța judecătorească a procesului penal nr.*****și repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000,00 de lei.

Așadar, în speță, reclamantul a invocat că termenul de tergiversare a examinării acțiunii civile, în cadrul cauzei penale, ar constitui aproximativ 6 ani 10 luni și 17 zile, calculat începând cu data de 18.12.2018 și până la data de 22.10.2025.

Din analiza raportului întocmit de Judecătoria Chișinău, sediul Central, derivă că termenul de examinare a acțiunii civile, în cadrul dosarului penal, constituie 4 (patru) ani 3 (trei) luni, începând la data de 30.07.2021 și până la data de 22.10.2025. Or, presupusul termen de examinare a acțiunii civile este data de când a fost recunoscut Catană Sergiu ca parte civilă, adică - 30.07.2021 și nu data de***** de când a fost pornit procesul penal.

Subsecvent, instanța de judecată notează că referitor la durata examinări cauzei în instanța de fond este de 1 an și 143 zile, începând la data de 29.01.2021 și până la data de 21.06.2022. În această perioadă au avut loc 14 ședințe de judecată, iar intervalul desemnat între ședințele de judecată, răspunde criteriului normelor naționale şi celor internaționale, acesta fiind rezonabil în raport cu complexitatea cauzei şi măsurile procedurale necesare, ce au condus la amânarea ședințelor.

Referitor la durata examinări cauzei în ordine de apel se observă că cauza s-a examinat în instanța de apel într-un termen matematic-calendaristic aproximativ de 9 luni, începând la data de 13.07.2022 și până la data de 12.04.2023, iar în această perioadă au fost fixate 3 ședințe de judecată.

Referitor la durata examinări cauzei în ordine de recurs se atestă că cauza s-a examinat în ordine de recurs într-un termen matematic - calendaristic aproximativ de 2 ani și 144 de zile, începând la data de 31.05.2023 și până la data de 22.10.2025.

În contextul celor constatate, instanța de judecată menționează că conform prevederilor Legii nr. 87/2011 și jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), caracterul rezonabil al duratei procedurii nu se calculează prin abstractizarea matematică a timpului scurs, ci se apreciază în raport cu circumstanțele specifice ale cauzei, având în vedere următoarele criterii distincte: complexitatea cauzei, conduita reclamantului, conduita autorităților și miza litigiului.

Suplimentar, cu referire la argumentele reclamantului, precum că tergiversarea cauzei în mare parte se datorează instanței de recurs, instanța de judecată relevă că analizând conduita Curții Supreme de Justiție, reține că această perioadă coincide în mod direct cu derularea celei mai ample și radicale reforme structurale din istoria sistemului judiciar al Republicii Moldova - evaluarea extraordinară a integrității magistraților (procesul de vetting) și restructurarea conceptuală a instanței supreme.

La fel, instanța de judecată ține să menționeze că, în jurisprudența sa constantă (ex. Zimmermann și Steiner contra Elveției, hotărârea din 13 iulie 1983; Fociac contra României, hotărârea din 3 februarie 2005), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că statul nu poate fi tras la răspundere pentru depășirea termenelor atunci când întârzierile sunt cauzate de o acumulare excepțională de dosare sau disfuncționalități structurale temporare generate de reforme democratice majore, cu condiția ca autoritățile să adopte măsuri prompte de remediere.

Prin urmare, menținerea dosarului pe rol în această perioadă critică nu a fost rezultatul pasivității, indolenței sau relei-credințe a instanței supreme, ci o consecință directă și inevitabilă a forței majore instituționale create în procesul de asanare a justiției.

În contextul celor enunțate, instanța de judecată notează că perioada de 2 ani și 144 de zile în care dosarul s-a aflat pe rolul instanței de recurs este justificată în mod obiectiv de situația de forță majoră instituțională generată de reforma sistemului.

Mai mult, apreciind global procedurile derulate în toate cele trei instanțe de judecată (fond, apel și recurs) pe o durată totală de aproximativ 4 ani, în ciuda contextului istoric de criză de personal prin care a trecut sistemul judiciar, instanța conchide că dinamic durata dosarului a fost una rezonabilă, iar dreptul reclamantului la un proces echitabil nu a fost încălcat.

Reieșind din cele expuse mai sus raportate la normele legale aplicabile speței, instanța consideră că cererea de chemare în judecată depusă de Catană Sergiu către Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM, privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 236, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

Dispozitivul

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Catană Sergiu către Ministerul Justiției al RM, intervenient accesoriu Procuratura Generală a RM, privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, de la data pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Svetlana Cușnir